

[Paġna Ewlenija](#) > ... > [Teħid Ta' Azzjoni Legali](#) > [Fejn U Kif](#) > [Kif Tressaq Kawża Quddiem Il-qorti](#) > [Gibraltar](#)

Kif tressaq kawża quddiem il-qorti

Ġibiltà

Il-kontenut ipprovdut minn

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Hemm bżonn li mmur il-qorti jew teżisti alternattiva oħra?

Il-preżentata ta' talba fil-qorti għandha tkun l-aħħar rimedju tiegħek. L-ewwel għandek tikkunsidra modi oħra kif tista' ssolvi l-kwistjoni. Pereżempju, jekk xi ħadd għandu jagħtik il-flus tista' tikteb ittra lill-persuna li għandha tagħtik, tgħidilha kemm għandha tagħtik, għal xiex huwa dovut l-ammont, u x'passi ħadt diġà biex tirkuprahom. Tista' tinkludi twissija li jekk ma jhallsux sad-data msemmija inti ser tressaq talba l-qorti.

Jekk ma tkunx tista' ssolvi l-affarijiet b'ebda mod ieħor tista' tiddeċiedi li tressaq talba. Jekk it-talba tiegħek tiġi kkontestata, tista' tipproċedi b'wieħed minn tliet modi. Il-ġurisdizzjoni għal talbiet żgħar tal-Qorti Suprema (Supreme Court) hija sistema għas-smiġħ ta' talbiet żgħar (ġeneralment ta' £10 000 jew inqas) b'mod rapidu, irħis u faċli biex jintuża. Għal talbiet akbar, il-Qorti Suprema (Supreme Court) għandha żewġ perkorsi oħra. Il-perkors rapidu normalment huwa għal każijiet fejn l-ammont tat-tilwima jkun ta' aktar minn £10 000 iżda mhux aktar minn £15 000, fejn hemm bżonn biss ta' divulgazzjoni limitata ta' dokumenti lill-konvenut u fejn ikun meħtieġ perjodu ta' mhux aktar minn madwar 30 ġimgha biex issir it-tnejjija għall-proċess. Il-każijiet l-oħra kollha huma allokat i għall-perkors multiplu.

Il-biċċa l-kbira tal-"partijiet fil-kawża" (nies involuti f'kawżi quddiem qorti) li jaġixxu għalihom infushom jagħzlu li jipprezentaw it-talba fil-ġurisdizzjoni tat-Talbiet Żgħar.

Għalkemm l-informazzjoni ta' hawn taħt tista' tgħinek tiddeċiedi kif tista' ssolvi bl-aħħar mod it-tilwima tiegħek, ġeneralment din tagħtik biss idea ġenerali ta' x'jista' jiġri. Ma tispjegax kollioz dwar ir-regoli, l-ispejjeż u l-proċeduri tal-qorti li jistgħu jaffettwaw tipi differenti ta' talbiet b'modi differenti. Għandek tiftakar ukoll li anke jekk tirbaħ il-kawża tiegħek, il-qorti ma tistax tiggarrantixxi li se tkun tista' tiġbor il-flus dovuti lilek.

2 Hemm limitu ta' żmien biex inressaq każ il-qorti?

Hemm limiti ta' żmien jew perjodi ta' preskrizzjoni li matulhom għandha titressaq kawża quddiem il-qorti. Il-perjodu ta' preskrizzjoni ġenerali huwa sitt snin mid-data rilevanti - pereżempju d-data tal-ksur tal-kuntratt jew meta jkun għarrbu d-danni jew, xi kultant, meta jkun għet skopert xi dannui. Perjodi oħra ta' preskrizzjoni jinkludu sena għal malafama jew tliet snin għal negligenza klinika u offiża fuq il-persuna. Il-perjodi ta' preskrizzjoni jistgħu jinstabu fl-[Att tal-1960 dwar il-Preskrizzjoni \(Limitation Act 1960\)](#). Il-kwistjoni tal-limiti ta' żmien tista' tiġi ċċarata ma' avukat jew mal-Uffiċċju ta' Konsulenza għaċ-Ċittadini (Citizens Advice Bureau).

3 Għandi mmur quddiem qorti f'dan l-Istat Membru?

Hemm regoli speċifiċi fil-leġiżlazzjoni tal-UE li jiddeterminaw l-Istat Membru fejn għandha titressaq talba. Aktar informazzjoni tista' tinstab fil-paġna "[Ġurisdizzjoni](#)".

4 Jekk iva, f'liema qorti partikolari f'dan l-Istat Membru għandi nirrikorri, skont fejn ngħix jien u fejn tgħix il-parti l-oħra, jew skont elementi oħrajn tal-każ tiegħi?

F'Ġibiltà hemm bini tal-qorti wieħed biss. Is-Servizz tal-Qrati ta' Ġibiltà (Gibraltar Courts Service) jinsab f'277 Main Street, Ġibiltà.

5 Għal liema qorti partikolari għandi nirrikorri f'dan l-Istat Membru, skont in-natura tal-każ tiegħi u l-ammont mitlub?

F'Ġibiltà hemm bini tal-qorti wieħed biss. Is-Servizz tal-Qrati ta' Ġibiltà (Gibraltar Courts Service) jinsab f'277 Main Street, Ġibiltà.

6 Nista' nressaq il-każ waħdi jew għandi bżonn intermedjarju, bħal pereżempju avukat?

Ma hemm l-ebda rekwiżit li persuna tiegħi parir mingħand avukat, jew li tkun irrappreżentata minn wieħed. Persuna li tirrappreżenta lilha nnifisha f'kawża tista' tressaq kwalunkwe talba personalment. Dan huwa f'idejn l-individwu kkonċernat.

7 Biex nibda l-każ, fejn irrid inressqu eżatt: fl-uffiċċju tal-informazzjoni, fl-uffiċċju tal-iskrivan tal-qorti jew quddiem xi amministrazzjoni oħra?

Tista' tippreżenta ("issue") jew tagħmel talba fil-Qorti Suprema (Supreme Court) ta' Ġibiltà, 277 Main Street, Ġibiltà.

Ir-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry) huwa miftuħ bejn id-9.30 a.m. u l-4.00 p.m. mit-Tnejn sal-Ħamis u bejn id-9.30 a.m. u l-3.45 p.m. nhar ta' Gimgħa (hinijiet iqsar tal-uffiċċju japplikaw matul ix-xhur tas-sajf). Hemm uffiċċju għall-pubbliku fejn il-persunal tal-qorti jistgħu jirċievi talbiet u jipprovdi informazzjoni dwar proċeduri tal-qorti. Il-persunal tal-qorti ma jistax jagħti pariri legali. (Jistgħu forsi jgħidulek jekk tistax tapplika għal għajjnuna legali.)

8 B'liema lingwa nista' nagħmel ir-rikors tiegħi? Nista' nipprezentah bil-fomm jew jeħtieġ li jsir bil-miktub? Nista' nibgħat ir-rikors bil-feks jew bil-posta elettronika?

It-talbiet għandhom jimtlew bil-miktub bl-Ingliż u l-proċedimenti tal-qorti jsiru bl-Ingliż, bl-għajjnuna ta' interpreti jekk ikun meħtieġ. B'mod ġenerali, talba għandha tittiehed personalment lir-Registru tal-Qorti Suprema ta' Ġibiltà (Registry of the Supreme Court of Gibraltar).

9 Jeżistu formoli partikolari biex fuqhom tiftaħ kawża, jew jekk m'hemmx, kif għandi nippreżenta l-każ tiegħi? Hemm xi elementi li bilfors għandhom jiġi inklużi fil-fajl?

Ġeneralment, biex tressaq talba trid timla formola tat-talba (Formola N1). Il-persunal tar-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry jista' jgħinek tikseb kopji tal-formola. Il-persunal jista' jiġi kkuntattjat fir-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry), 277 Main Street, Ġibiltà jew fuq in-numru tat-telefown (+350) 200 75608.

Din il-formola tinkludi noti ta' gwida għall-attur u għall-konvenut (il-persuna, ditta jew kumpanija li qed issir it-talba kontriha). Il-persunal tal-Qorti jista' jgħinek biex timla l-formola. In-noti ta' gwida jagħtu dettalji tal-informazzjoni li għandek tinkludi mat-talba tiegħek. Wara li timla l-formola, għandek tagħmel kopja għalik,

waħda għall-qorti u waħda għal kull konvenut li kontriha tkun ressaqt talba. Wara li r-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry) jkun ħareġ il-formola tat-talba, din tiġi rritornata lilek biex tkun tista' tibgħat kopja lil kull konvenut. Il-konvenut għandu jintbagħat ukoll Konferma tal-Formola ta' Notifika u Pakkett tar-Risposta (Response Pack).

Hemm għadd ta' formoli oħra li għandhom jintużaw f'tipi ta' proċedimenti oħrajn jew għal stadji sussegwenti ta' talba.

10 Huwa meħtieġ li nħallas xi tariffi tal-qorti? Jekk iva, meta? Ikun jeħtieġ li nħallas avukat mal-preżentata tar-rikors?

Normalment ikollok tħallas tariffa biex tippreżenta t-talba tiegħek. Il-livell tat-tariffa jkun jiddependi mill-ammont li qed titlob. Jekk il-konvenut ma jħallasx wara li tingħata s-sentenza, jew jekk jgħid li l-flus mhumiex dovuti u t-talba tiegħek tiproċedi bħala kawża "difiza" (ikkontestata), jista' jkollok tħallas aktar tariffi. Jekk tirbaħ il-każ tiegħek, it-tariffi jizdiedu mal-ammont li jkollu jagħtik il-konvenut.

Jista' jkun hemm spejjeż oħra. Jekk il-konvenut jiddefendi t-talba tiegħek jista' jkollok bżonn ta' xhieda biex jgħinuk tgħid lill-qorti x'għara. Jista' jkollok tħallas l-ispejjeż tal-ivvjaġġar tagħhom lejn u mill-qorti u l-flus li kieku kienu jaqilgħu dakinhar. Madankollu, jekk tirbaħ, il-qorti tista' tordna lill-konvenut iħallas dawk l-ispejjeż.

Jista' jkollok bżonn ukoll tikseb evidenza minn espert bħal tabib, mekkanik jew servejer. Jista' wkoll ikollok bżonn titlob lil dan l-espert biex jattendi s-seduta tal-qorti biex jagħti evidenza f'ismek. Ikollok tħallas l-ispejjeż u l-onorarji tal-esperti iżda għal darb'oħra, jekk tirbaħ, il-qorti tista' tordna lill-konvenut biex iħallashom hu.

L-ammonti li jistgħu jintalbu għall-ispejjeż tax-xieħda, tal-esperti u tal-konsulenza legali huma limitati fil-ġurisdizzjoni għal talbiet żgħir.

It-tariffi tal-avukati normalment jitħallsu fi tmiem il-kawża iżda din hija kwistjoni li trid tiġi miftiehma bejnek u bejn l-avukat. Jekk tirbaħ il-kawża tiegħek, il-qorti tista' tordna lill-konvenut iħallas parti mit-tariffi jew it-tariffi kollha tal-avukati tiegħek. Madankollu, jekk għandek avukat u t-talba tiegħek hija inqas minn £10 000, normalment ikollok tħallas inti għall-għajjnuna tiegħu, anki jekk tirbaħ il-kawża tiegħek. Għandek iżżomm f'moħħok ukoll li għalkemm il-qorti tista' tiddeċiedi favur tiegħek (li jfisser li tordna lill-konvenut iħallsek), il-qorti ma tiehux passi awtomatikament biex tiżgura li l-flus jitħallsu. Jekk il-konvenut ma jħallasx, inti trid titlob lill-qorti biex tiehux azzjoni (imsejha "eżekuzzjoni tas-sentenza tiegħek") li għaliha jista' jkollok tħallas tariffa oħra.

11 Nista' nitlob għajjnuna legali?

F'Ġibiltà, l-għajjnuna legali fi kwistjonijiet ċivili tissejjaħ "assistenza legali". L-eligibbiltà biex wieħed jirċeviha tiddependi fuq numru ta' fatturi. Aktar tagħrif jista' jinkiseb mir-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry), 277 Main Street, Ġibiltà jew fuq in-numru tat-telefown (+ 350) 200 75608.

12 It-talba tiegħi minn liema mument titqies li nftetħet b'mod ufficjali? Nirċievi konferma mingħand l-awtoritajiet dwar jekk il-każ tiegħi ġiex ippreżentat korrettement jew le?

Id-data li fiha jibdedw il-proċedimenti hija d-data meta l-qorti toħroġ formola tat-talba. Id-data tal-ħruġ tiġi rreġistrata mill-qorti b'timbru tad-data. Jekk it-talba tinħareġ, ir-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry) jagħtik Avviż ta' Ħruġ, li jagħti dettalji tad-data tal-ħruġ.

13 Ningħata informazzjoni preċiża dwar iż-żmien li fih ikunu ser isiru s-seduti sussegwenti (bħaż-żmien disponibbli għalija biex nidher)?

L-Avviż tal-Ħruġ li jingħatalek mir-Registru tal-Qorti Suprema (Supreme Court Registry) ladarba tinħareġ it-talba jagħti dettalji dwar il-limiti ta' żmien li fihom il-konvenut irid jippreżenta difiza. Jekk f'dak iż-żmien il-konvenut jikkontesta parti mit-talba jew it-talba kollha, tintbagħatlek kopja ta' dik id-difiza flimkien ma' Avviż ta' Difiza u Kwestjonarju dwar l-Allokazzjoni. L-avviż u l-kwestjonarju jintbagħtu wkoll lill-konvenut. Ladarba jimtela, il-

kwestjonarju jintuża minn imħallef biex jiddeċiedi għal liema mit-tliet perkorsi (għat-talbiet żgħar, rapidu jew multiplu) għandha tiġi allokata l-kawża. Meta l-imħallef ikun ħa deċiżjoni dwar l-allokkazzjoni, jintbagħat Avviż tal-Allokkazzjoni lilek u lill-partijiet l-oħra.

Jekk il-konvenut ma jikkontestax it-talba fil-perjodu speċifikat tista' titlob lill-qorti biex jintlaqgħu t-talbiet (jiġifieri, tordna lill-konvenut iħallas l-ammont li tkun tlabt minħabba li ma tkun waslet l-ebda risposta). Jekk il-konvenut jammetti li l-flus kollha huma dovuti, tista' wkoll titlob lill-qorti biex tgħaddi għas-sentenza. Dawn it-talbiet għal sentenza jsiru fuq l-Avviż ta' Preżentata (Notice of Issue) li jingħatalek meta tiġi ppreżentata t-talba. Dan l-Avviż jistipula li jekk talba bħal din ma ssirx fi żmien sitt xhur minn tmiem il-perjodu li fih il-konvenut kellu jippreżenta risposta, it-talba tiegħek tiġi "sospiza" (jiġifieri sospiza jew imwaqqfa). L-unika azzjoni li tista' tiegħu mbagħad hija li tagħmel rikors quddiem imħallef biex jordna t-tneħħija tas-sospensjoni.

■ L-aħħar aġġornament: 23/09/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.